

SAKSFRAMLEGG

Til:
Fakultetsstyret for Det helsevitenskapelige fakultet

Møtedato:
27.09.2023

Sak:

Godkjenning av instituttenes mandater til Forskningsrådet evaluering av medisin og helsefag 2023/2024

Innstilling til vedtak:

Instituttens Terms of Reference vedtas som fremlagt.

Bakgrunn:

Den 28.april 2023 mottok Helsefak invitasjon fra Forskningsrådet til å delta i fagevalueringen av medisin og helsefag (EVALMEDHELSE) 2023-2024. Første steg i prosessen var å identifisere forskningsgrupper som kvalifiserte til evalueringen basert på Forskningsrådets kriterium (blant de viktigste var at det skulle være minimum fem (fast) ansatte, og gruppen skulle ha eksistert i minimum 3 år), samt å bestemme hvilket nivå i organisasjonen Helsefak ville sette som «administrativ enhet». I denne evalueringen, til forskjell fra tidligere evalueringer gjennomført av Forskningsrådet, er det den administrative enhet der forskningsgruppene er organisert, og ikke selve forskningsgruppene, som er hovedfokus for evalueringen. Hele lederteamet ved Helsefak var involvert i beslutningen der valget sto mellom fakultet eller institutt som administrativ enhet. Med begrunnelse i at det er ved instituttene forskningen er organisert, der ressursfordeling og prioriteringer m.m. gjøres, ble dette nivået valgt som «administrativ enhet». Den 8. juni ble derfor Helsefaks 10 institutter påmeldt evalueringen EVALMEDHELSE. Totalt skal 42 forskningsgrupper inngå i evalueringen, samt at IKO og IKM vurderes som en samlet «forskningsgruppe» grunnet mange små forskningsgrupper som ikke kvalifiserer til Forskningsrådets definisjon av forskningsgrupper. For IKM gjelder likevel to unntak der forskningsgruppene likevel skal rapportere som gruppe; Tromboseforskning og Translasjonell kreft som evalueres både under IKM og IMB.

Etter påmeldingen startet fase to av prosessen, som er utforming og innsending av individuelle mandater for hver påmeldt administrativ enhet, disse kalles av Forskningsrådet for «Terms of Reference» (ToR). Fristen for innsending er 30. september, og Forskningsrådet krevet at mandatene skal være vedtatt av forskningsorganisasjonens styre, dvs. fakultetsstyret til Helsefak. ToR skal skrives i Forskningsrådets mal, der fem (obligatoriske) evalueringsområder allerede er fastsatt, mens det åpnes for de administrative enhetene (instituttene) å tilføye særskilte områder som er av viktighet for dem, og som man ønsker særskilt tilbakemelding på. De fem obligatoriske områdene for evaluering er:

- a) Strategy, resources and organisation

- b) Research production, quality and integrity
- c) Diversity and equality
- d) Relevance to institutional and sectoral purposes
- e) Relevance to society

Ettersom evalueringens formål er å vurdere forskning og forskningsstrategi de siste 10 årene, samt hvordan man har posisjonert seg for framtidig forskningsstrategi, utformet fakultetet en mal for hvordan de særskilte punktene i ToR kunne skrives. Malen bygger i stor grad på innspill og råd fra fagmiljøer ved NT-fakultetet og BFE-fakultetet som våren 2022 begynte sin fagevaluering i (EVAL)BIOVIT. Malen for ToR som ble tilbudt instituttene er:

1. Vise til UiTs strategi – 1-2 setninger.
2. Hva har instituttet gjort iht. til dette inntil siste 10 år.
3. (Dersom relevant; inkludere instituttspesifikk utfordring/oppgave)
4. “We kindly ask the committee to evaluate ...”
5. “We also welcome suggestions for future ...”

Fakultetet har gjennomført fire møter med instituttene, der første møte var før sommeren og der UiTs strategi for 2030 ble gjennomgått og eksempler fra helseforskning ble lagt fram for å vise hvordan en ToR kan skrives. De tre møtene etter sommeren har instituttene kunnet diskutere egne problemstillinger, og gi tips til hverandre. Etter andre møte ble det også gjennomført kollegalesing – der to og to institutter har gått sammen og gitt tilbakemelding på ToR med tanke på hvor godt det kommer fram hva instituttene ber om å bli evaluert på.

Instituttene hadde frist til 6. september med å levere endelig utforming av ToR til fakultetet. Disse er gjennomgått av fakultetsadministrasjonen og prodekan forskning og innovasjon. Tema som går igjen er knyttet opp mot forskning for å løse de store samfunnsutfordringene, forskningsnettverk nasjonalt og internasjonalt, samt nettverk mot samfunnet ellers, klinisk forskning, forskningsinfrastruktur og posisjonering for konkurranseutsatt forskningsfinansiering. I tillegg peker de fleste på forskningsområder spesielt for deres eget institutt som de ønsker en evaluering av.

Kort oppsummering av hva de enkelte enhetene ber om å bli spesielt evaluert på/ber om tilbakemelding på:

Enhet	Tema for særskilt evaluering
Institutt for samfunnsmedisin (ISM)	<p>1) Knowledge production relevant for a diverse population and a society with increasing needs for disease prevention</p> <ul style="list-style-type: none"> a. Ber om en vurdering av hvor godt forskningen til instituttet har ivaretatt tidligere, og ivaretar fremtidige behov, for å løse store samfunnsutfordringer innen helse og sykdom i en mangfoldig befolkning. b. Ønsker en evaluering av kvalitet, relevans, nyskaping og virkning av tidligere og eksisterende forskningsprosjekter. c. Ønsker forslag til hvordan instituttet kan posisjonere seg for framtidig forskningsfinansiering og styrke den samfunnsmessige effekten av forskningen basert på populasjonsbaserte data og gjentatte kliniske undersøkelser over flere tiår. <p>2) Biomarker research</p> <ul style="list-style-type: none"> a. Ber om en evaluering av instituttets biomarkørforskning med tanke på fokus, kvalitet og hvor nyskapende den er. b. Ønsker forslag til hvordan de kan utnytte de tilgjengelige biobankene på best mulig måte i biomarkørforskning.

	<p>3) <i>The impact of the Healthy Choices research support (“miljøstøtte”)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> a. Ber om en vurdering av virkningen av miljøprosjektet «Healthy Choices» med tanke på å fremme og styrke samarbeidet i forskningsmiljøet ved instituttet, samt økt nasjonalt og internasjonalt samarbeid. b. Ønsker veiledning om hvordan instituttet kan posisjonere seg til et fremtidig senter for fremragende forskning (SFF), samt EU-finansiering, innenfor området individers sosioøkonomiske status og deres helseatferd. <p>4) <i>Research infrastructure</i></p> <ul style="list-style-type: none"> a. Ber om en vurdering av betydningen, kvaliteten og bruken av tilgjengelig forskningsinfrastruktur ved instituttet (forskningsadministrasjon, biobank og datalagring fra populasjonsstudier). b. Ønsker forslag til ytterligere forbedringer av forskningsinfrastrukturene for å styrke både konkurranseevne og tilgjengelighet for ulike interesser.
Institutt for psykologi (IPS)	<p>1) <i>Interdisciplinary research to address societal challenges</i></p> <ul style="list-style-type: none"> a. Ber om en vurdering av i hvor stor grad instituttet har lyktes med å fremme tverrfaglig samarbeid både internt mellom fagmiljøene på instituttet, og eksternt til andre fagmiljøer og institusjoner. b. Ber om forslag til muligheter der instituttet kan bruke sine styrker i arbeidet med de store samfunnsutfordringene. <p>2) <i>International collaboration and strengthening of our capacity</i></p> <ul style="list-style-type: none"> a. Ber om en vurdering av styrken på instituttets (internasjonale) nettverk og sett i lys av muligheten til å oppnå ekstern finansiering. b. Ber om forslag til hvordan de kan bli bedre i sine søknader om ekstern finansiering <p>3) <i>Clinical research and collaboration with mental-health institutions</i></p> <ul style="list-style-type: none"> a. Ber om en vurdering av hvor vellykket instituttets forsøk har vært for å etablere klinisk forskning, gjennom rekruttering av klinikere med akademisk kompetanse, dobbeltkompetanseløp og forskerlinje. b. Ønsker kommentarer og forslag til hvordan utfordringen med rekruttering av akademikere med klinisk kompetanse kan løses slik at de kan etablere forskningsprogrammer som vil ha en direkte betydning for pasienter med psykisk sykdom. <p>4) <i>Open Science and rigorous research practices</i></p> <ul style="list-style-type: none"> a. Ber om en evaluering av instituttets innsats for økt åpen vitenskap utover åpne publikasjoner, og ber om råd til hvordan de kan bli enda bedre i åpen vitenskap.
Institutt for helse- og omsorgsfag (IHO)	<p>1) <i>Education research and applied research of relevance for the health services</i></p> <ul style="list-style-type: none"> a. Ber om en vurdering av bredden, dybden og samfunnsrelevansen av instituttets anvendte forskning med spesielt fokus på relevansen for utdanningsprogrammene og evnen til å ivareta fremtidige samfunnsbehov for en bærekraftig helse- og omsorgstjeneste. b. Ønsker forslag til fremtidige satsingsområder og forskningsorganisering som ivaretar integreringen av forskning og utdanning og samtidig styrker forskningskapasiteten. <p>2) <i>Collaboration, interdisciplinarity, co-creation</i></p> <ul style="list-style-type: none"> a. Ber om en evaluering av instituttets nettverk innen forskning, med helseinstitusjoner og i samfunnet ellers og inkluderingen av disse nettverkene i forskningen b. Ønsker forslag til forbedringer i organiseringen og inkluderingsstrategien for å øke instituttets synlighet med tanke på videre nettverk, og også for å øke suksess i nasjonal og internasjonal konkurranseutsatt finansiering.

Institutt for farmasi (IFA)	<ol style="list-style-type: none"> 1) Relevance of pharmaceutical research in a changing society <ol style="list-style-type: none"> a. Ber om innspill på organisering av forskningen og utvalg av forskningsområder for framtidig sterk relevans og forskningsfokus rettet mot noen av de store samfunnsutfordringer (demografi og en aldrende befolkning, økt antibiotika resistens og økt forekomst av kreft). 2) Larger initiatives in research excellence <ol style="list-style-type: none"> a. Ber om en vurdering av tidligere store forskningssatsninger, og en anbefaling for framtidig etablering av nye store forskningsinitiativ. 3) Infrastructure: laboratories, core facilities, population-based studies, and clinical setting <ol style="list-style-type: none"> a. Ber om evaluering av eksisterende forskningsinfrastruktur og hvordan de bør posisjonere seg for framtidige behov innen banebrytende forskning. 4) Bench to bedside – patient-oriented research <ol style="list-style-type: none"> a. Ber om innspill til bedre utnyttelse av sin interdisiplinære organisering. 5) Public outreach <ol style="list-style-type: none"> a. Ber om anbefaling for mer synlighet og interaksjon med allmenheten.
Institutt for medisinsk biologi (IMB)	<ol style="list-style-type: none"> 1) Develop knowledge and methods that contribute to solving major societal challenges <ol style="list-style-type: none"> a. Hvor godt vil instituttets forskning kunne svare på store samfunnsutfordringer som aldrende befolkning, økt risiko for pandemier og behandling av kreft, infeksjoner og andre utbredte lidelser. b. Ber om innspill til reorganisering av forskningsgruppene for bedre å møte framtidens utfordringer, redusere sårbarhet og styrke muligheten til ekstern finansiering. c. Ber om en vurdering av instituttets arbeid for å øke rekrutteringen av forskertalenter med klinisk bakgrunn. 2) Centres of Excellence, and interdisciplinary collaborations <ol style="list-style-type: none"> a. I hvor stor grad har organiseringen av forskningen gjort det mulig for synergier og tverrfaglig samarbeid b. Ønsker forslag til retning som vil kunne sette instituttet i stand til å oppnå et senter for fremragende forskning (SFF) i Forskningsrådet. 3) Innovation <ol style="list-style-type: none"> a. Ber om vurdering av forskningen i lys av hvor godt innovasjoner har blitt overført til næringslivet, og hvor stor grad de har bidratt til bedre diagnostisering og farmasøytiske behandlingsstrategier. b. Ber om innspill på forskningsretninger som kan oppstå fra dagens aktiviteter, og som kan styrke evnen til innovasjonsforskning med tanke på persontilpasset medisin. 4) Infrastructure <ol style="list-style-type: none"> a. Ber om en evaluering av kvaliteten og viktigheten av kjernefasiliteter som IMB enten er del av eller vertskap for. b. Ber om innspill til hva som skal til for å sikre utvikling av plattformene, både mtp. instrumenter og akademisk personell for framtidige behov.
Institutt for klinisk medisin (IKM)	<ol style="list-style-type: none"> 1) Clinical research <ol style="list-style-type: none"> a. Ber om evaluering av hvordan IKMs forskning møter målsetningen om økt deltakelse i kliniske studier, bruk av kliniske registre og regionalt, nasjonalt og internasjonalt samarbeid. 2) Clinical epidemiology and registry-based research <ol style="list-style-type: none"> a. Hvor godt utnytter instituttet tilgjengelige kilder til populasjonsbasert forskning, og i hvor stor grad utnyttes tilgjengelig banebrytende teknologi til å høyne forskningen. 3) Translational and basic research

	<ul style="list-style-type: none"> a. Ber komiteen vurdere hvor vellykket IKM har vært med å fremme og opprettholde translasjons- og tverrfaglig forskning, og i hvilken grad forskningen er forberedt på å møte utfordringene og kravene til et samfunn i endring. b. Ønsker forslag til hvordan forskningen kan (re)organiseres for å maksimere fordeler med hensyn til infrastruktur (tilgang til populasjonsbaserte studier, kliniske studier og kjernefasiliteter for grunnforskning), og hvordan disse kan implementeres bedre i et translasjons- og tverrfaglig forskningsrammeverk for å akselerere utviklingen mot persontilpasset medisin. c. Ønsker forslag til hvordan øke bærekraften til forskningsgruppene, og styrke posisjonen for ekstern finansiering (f.eks. Senter for fremragende forskning, SFF), spesielt innen translasjonsmedisin. <p>4) <i>Institutional collaboration between IKM and UNN</i></p> <ul style="list-style-type: none"> a. Ber om en vurdering av hvor godt man klarer å svare på framtidige samfunnsutfordringer med bakgrunnen i den strategien de har for samarbeid mellom IKM og UNN. b. Ber om innspill på forskningsretning for å fremdeles være relevant for nordområdene, og for å komme i posisjon til å sikre forskningsfinansiering.
Institutt for klinisk odontologi (IKO)	<p>1) <i>Develop knowledge and methods that contribute to solving major societal challenges</i></p> <ul style="list-style-type: none"> a. Ber om en vurdering av forskningsresultater som hensyntar tilgjengelig infrastruktur og ressurser. b. Ber om innspill på hvordan de kan møte framtidige utfordringer, kan redusere sårbarhet og styrke mulighetene for eksternfinansiering. c. Ber om en evaluering av deres mulighet til å rekruttere akademiske talenter, og akademikere med klinisk erfaring. <p>2) <i>Research on dental public health, oral health communication, oral health psychology and behavioural dentistry</i></p> <ul style="list-style-type: none"> a. Ber om evaluering av kvalitet og effekt av forskningen innenfor dette feltet. b. Ber om innspill til å øke eksternt samarbeid og eksterne inntekter c. Ber om innspill på framtidig retning for å posisjonere seg i forskningsfronten innenfor områdene «behavioural dentistry» og «dental public health». <p>3) <i>Research on preclinical, clinical, and experimental dentistry</i></p> <ul style="list-style-type: none"> a. Ber om en evaluering av kvalitet og effekt av forskningsprosjektene med henseende til å styrke samarbeid ved instituttets forskningsmiljøer <p>4) <i>Infrastructure available</i></p> <ul style="list-style-type: none"> a. Ber om en vurdering av viktigheten, kvaliteten og bruken av den infrastrukturen instituttet har tilgjengelig, samt forslag til forbedring av infrastrukturen. b. Ber om forslag til hvordan de kan strømlinjeforme klinisk forskning framover. c. Ber om innspill for å bedre rekruttering av akademikere i den nordlige delen av Norge.
Idrettshøgskolen (IH)	<p>1) <i>Develop more leading academic environments at the international forefront of knowledge development and promote interdisciplinarity and enhance collaboration across disciplines, sectors and borders</i></p> <ul style="list-style-type: none"> a. Ber om evaluering av balansen mellom bredde og dybde i forskningsporteføljen, forskningsspørsmål og samarbeidsstrategi b. Ber om en vurdering av anvendbarheten av instituttets forskning i framtidige samfunnsutfordringer. c. Ber om innspill på forskningsretning for framtidig relevans for samfunnet, og hvordan posisjonere seg for å videreføre en suksess med å oppnå forskningsfinansiering
Institutt for vernepleie	<p>1) <i>Relevance to a changing society</i></p>

(IVP)	<p>a. Evaluere hvor godt forskningen møter utfordringene i et mangfoldig samfunn i endring, og hvorvidt forskningen har utviklet seg i takt med endret syn på funksjonsnedsettelse.</p> <p>2) <i>Inclusion of people with disabilities and representatives from vulnerable groups in work and research</i></p> <p>a. Ber om vurdering av nåværende og innspill til framtidig metodeutvikling og inkluderingsstrategier for sårbare mennesker og personer med nedsatt funksjonsevnes muligheter til å delta i ulike områder av samfunnet.</p> <p>3) <i>Innovative research and dissemination</i></p> <p>a. Ber om en evaluering av innovasjon i forskning og formidling, samt innovasjon i seg selv.</p> <p>b. Ber om forslag til forskningsretninger som kan styrke evnen til innovativ forskning og formidling.</p> <p>4) <i>Minorities and indigenous people</i></p> <p>a. Ber om evaluering av hvor godt forskningen adresserer tidligere og framtidige samfunnsutfordringer for minoriteter og urfolk</p> <p>b. Ber om innspill på forskningsretning for fortsatt å utvikle forskningen på minoriteter og urfolk, også for å styrke muligheten for forskningsfinansiering.</p>
Regionalt kunnskapssenter for barn og unge – Nord (RKBU)	<p>1) <i>Research relevant for young people's mental health in the Arctic</i></p> <p>a. Hvor godt møter forskningen målgruppens behov, også sett i forhold til den arktiske lokasjonen.</p> <p>b. Ber om innspill på forskningsretning for å beholde relevans for regionen og for å styrke framtidig forskningsfinansiering</p> <p>2) <i>Improving quality in services for children, youths, and their families</i></p> <p>a. Evaluere viktigheten av, kvaliteten og den sosiale effekten av RKBU's forskning. Hvor godt har forskningen svart på, og kan svare på framtidige store samfunnsutfordringer innen området mental helse hos barn og unge.</p> <p>b. Innspill på framtidige forskningsområder som kan vokse ut av nåværende forskningsaktivitet</p> <p>c. Innspill til posisjonering for finansiering</p> <p>d. Innspill til framtidig utvikling for å forbedre kvaliteten i tjenesten til barn, unge og familier.</p> <p>3) <i>Evidence-based practice in mental health services for children and adolescents</i></p> <p>a. Ber komitéen om å vurdere effekten av forskningen når det gjelder implementering av evidensbasert praksis innen tjenester for barn og unge.</p> <p>b. Ønsker forslag til fremtidige retninger for forskningen for å utnytte RKBU's tilnærminger (oppsummerende forskning, Ungsinn, PsykTestBarn) ytterligere for å forbedre samfunnsmessig innvirkning.</p>

Gunbjørg Svineng
dekan

—

Heidi Adolfsen
fakultetsdirektør

—

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur

Vedlegg

- 1 IFA - Terms of Reference (ToR)
- 2 IH - Terms of Reference (ToR)
- 3 IHO - Terms of Reference (ToR)
- 4 IKM - Terms of Reference (ToR)

- 5 IKO - Terms of Reference (ToR)
- 6 IMB - Terms of Reference (ToR)
- 7 IPS - Terms of Reference (ToR)
- 8 ISM - Terms of Reference (ToR)
- 9 IVP - Terms of Reference (ToR)
- 10 RKBU Nord - Terms of Reference (ToR)

Saksansvarlig: Prodekan forskning og innovasjon Morten Bøhmer Strøm
Saksbehandler: Seniorrådgiver Marita Pedersen